



# Uloga medicinske sestre u edukaciji mladih o polno prenosivim bolestima

Danka Stajković

Dom zdravlja Kruševac

## Apstrakt

Uloga medicinske sestre u zdravstvenoj zaštiti je ključna, naročito kada se radi o edukaciji mladih o polno prenosivim bolestima (PPB). Ovaj rad istražuje raličite uloge koje medicinske sestre imaju u informisanju i obrazovanju mladih o ovoj važnoj temi. Od pružanja informacija i besplatnih testiranja, do izgradnje poverenja i podrške, medicinske sestre postaju ključne figure u unapređenju svesti o polno prenosivim bolestima i prevenciji. Na kraju ukazuje se navažnost nastojanja da se mlađi osnaže da donose odluke o svom seksualnom zdravlju na bazi informisanosti o PPB.

Polno prenosive bolesti su infekcije koje se prenose seksualnim kontaktom, a mogu imati ozbiljne posledice po zdravlje. Primeri: HIV/AIDS, gonoreja, hlamidija, sifilis, herpes, HPV. Neke od ovih bolesti mogu izazvati neplodnost, dok HIV može dovesti do AIDS-a, koji je potencijalno smrtonosan. Podaci pokazuju da su mlađi između 15. i 24. godine najugroženija grupa, kada je reč o PPB. U poslednjih nekoliko godina zabeležen je rast broja infekcija poput hlamidije i gonoreje među mlađima. Uloga medicinskih sestara je ključna u pružanju tačnih informacija kako bi se sprečilo dalje širenje ovih infekcija. Edukacija o PPB pomaže mlađima da razumeju kako se infekcije prenose i koji su načini zaštite. Poznavanje simptoma može pomoći u bržoj dijagnostici i lečenju. Sestre mogu pružiti informacije o dostupnim testovima i vakcinama, kao i o metodama zaštite. Prevencija je ključna, jer edukacija može smanjiti stope infekcija i poboljšati opšte zdravlje zajednice.

Medicinske sestre su često prvi zdravstveni radnici sa kojima mlađi dolaze u kontakt, što ih čini idealnim edukatorima. One pružaju informacije, podršku i resurse potrebne za razumevanje i zaštitu od PPB. Kao osoblje koje se bavi savetovanjem, medicinske sestre pomažu u razbijanju stigme oko seksualnog zdravlja. Edukacija se može vršiti kroz: radionice (organizovanje interaktivnih radionica sa mlađima

o PPB), predavanja (korišćenje formalnog obrazovanja i informisanja), edukativni materijal (distribucija brošura, poster online resursa sa relevantnim informacijama). Ključna je sposobnost aktivnog slušanja i odgovaranja na pitanja bez osuda, kao i pružanje sigurnog okruženja gde mlađi mogu otvoreno razgovarati o svojim pitanjima i brigama, i razvijanje empatije i razumevanja za iskustva i strahove mlađih. Saradnja sa školama, nevladinim organizacijama i zajednicom može poboljšati doseg i efektivnost edukativnih programa. Porodica ima značajnu ulogu, uključivanje roditelja i staratelja u edukaciju može dodatno osnažiti poruke o zdravlju.

Razvijanjem tehnologije stvorili su se i novi načini komunikacije među mlađima, pa samim tim se i aplikacije i društvene mreže mogu koristiti kao alatke za edukaciju, interaktivni materijali, poput kvizova i video sadržaja mogu se lako deliti. Razvijanje sadržaja koji govori jezikom mlađih i uključuje njihove kulturološke specifičnosti doprineće lakšem usvajanju materije. Pre samog pokretanja programa edukacije važno je postaviti cilj, a prikupljanje povratnih informacija vrši se kroz upitnike i intervjuje nakon edukacijskih aktivnosti.

Uloga medicinske sestre u sprovođenju edukacije o polno prenosivim bolestima je višestruka i neprocenjiva. Na svakom koraku one pružaju informacije i osnažuju mlađe da se aktivno uključe u brigu o svom seksualnom zdravlju. Edukacija o PPB nije samo odgovornost zdravstvenih radnika, već je to zajednički napor koji zahteva angažovanje društva, škole i porodice. Samo tako možemo stvoriti zdravije generacije koje su informisane o svojim pravima i odgovornostima u oblasti seksualnog zdravlja. Kroz snagu i posvećenost medicinskih sestara, otvaraju se vrata svesti i prevencije za bolju budućnost mlađih.